

1002 – 2. oktober

Som vi og forlater våre skyldnere. Mat 6: 12.

Mange troende oppfatter dette tillegget til den femte bønn som helt uforståelig og forferdelig, så de blir helt motløse. Men det skyldes en misforståelse. For dette tillegget skal tvert imot være med og gi oss en visshet i troen, om vi forstår det rett.

For enkelte falske kristne, som kan leve i uforsonlighet og hat, er det derimot med all grunn forferdelig. For dem er da dette også den bindenøkkelen som binder dem til evig fordømmelse.

La oss nå se nærmere på denne tilføyelsen: som vi og forlater våre skyldnere. Mange har undret seg på om Kristus virkelig her vil si at bare i den grad vi forlater våre medmennesker, skal også han forlate oss. De tenker som så; at Gud er jo ikke menneske og dømmer ikke etter det øynene ser. Hvordan kan vi da noen gang virkelig være sikker på at vi har full forlatelse, hvis Gud ikke forlater mer enn vi forlater?

Men vi behøver ikke gå i uvisshet om meningen med denne tilføyelsen. For vi ser hvordan Herren selv forklarer det, straks etter at han har lært oss Fader vår.

Det første han da sier, er nettopp å forklare dette ordet. Han sier: «For dersom dere forlater menneskene deres overtredelser, skal deres himmelske Far også tilgi dere. Men dersom dere ikke forlater menneskene deres overtredelser, da skal heller ikke deres Far forlate dere deres overtredelser.»

Og i Mat 18 forteller Herren en spesiell lignelse for å innskjerpe dette forholdet. Han taler om tjeneren som var skyldig ti tusen talenter, og fikk ettergitt alt sammen. Men som like etterpå gikk løs på sin medtjener og krevde til siste øre den gjelden han skyldte ham på hundre denarer. Og som på grunn av denne sin ubarmhjertighet på ny ble gjort ansvarlig for hele sin egen store gjeld, som nå måtte betales til siste øre.

Deretter sier så Herren: «Slik skal også min himmelske Far gjøre med dere, dersom ikke hver éneste en av dere av hjertet tilgir sin bror hans overtredelser». Av alt dette forstår vi godt Herrens alvorlige mening med denne tilføyelsen til den femte bønningen.

Men denne lignelsen viser også at dette punktet slett ikke gjelder verdens mennesker. Til dem taler dette derimot slik: Et godt menneske, som selv ikke har gjort opp sitt regnskap med Kongen, d. v. s. ikke ved omvendelse og tro er blitt forenet med Gud, det mennesket lever fremdeles i sin naturlige, ugjenfødte tilstand. Og om slike mennesker måtte ha aldri så god samvittighet om at de ikke har en eneste uvenn på jord, men hjertelig gjerne forlater ethvert menneske deres synd mot dem. Så blir disse likevel kastet ut i det ytterste mørke. Bare fordi de ikke for sin egen del har gjort opp sitt regnskap med Kongen.

På den andre side har vi mennesker som ved Guds store nåde virkelig er dratt av Faderen, er blitt omvendt av Gud og forlikt med ham. Men så kommer de etter hvert bort i forskjellige forhold i sin omverden som påvirker dem. Og det som i omvendelsen var det eneste nødvendige for dem, Guds nåde og vennskap, blir oppblandet eller utvannet. Så kan f. eks. stor ondskap eller urettferdighet fra medmennesker føre til at hjertet stivner i hat til disse, og ikke kan forlate dem.

Da har en slik sjel mistet den benådningen han hadde hos Gud, og tapt det aller største og viktigste i livet – på grunn av menneskenes ondskap, – eller egentlig på grunn av sin egen ånds frafall.

Men, sier du: «Er det virkelig mulig at Gud kan dømme et svakt menneske på den måten, bare fordi det ikke kan forlate alle onde mennesker?» Ja, det er ikke bare mulig, men det er helt konkret det Kristus med klare ord har sagt, og vist oss med nevnte lignelse i Mat 18. Med denne tilføyelsen i den daglige bønningen har han derfor også villet understreke dette markerte forholdet.

Saken er nemlig den at ganske visst blir også de urettferdige menneskene som førte til hatet, straffet. Og ganske visst har Kristi blod utslettet like store synder som ditt hat. Men det at du lar hatet fange deg, viser at du er falt. At du ikke lenger lever i den nye fødsels nåde. For «alt det som er født av Gud, seirer over verden», seirer selv over dens største ondskap. Slik vi ser når de hellige martyrene med et glad hjerte og uten hat kunne bli torturert og pint i hjel o. s. v.

«Og dette er den seier som har seiret over verden; vår tro». Da den rette Guds nåde en gang fikk innta hjertet ditt, ble dine egne synder så stort et onde for deg, at alle andre menneskers ondskap sammenliknet bare ble småtteri. Og Guds vennskap var så stort for deg, at alt annet ikke hadde noen betydning.

Derfor er det klart at dette sinnet har du nå mistet, når du kan overvinnes av det onde så du blir fanget i hat. I slike spørsmål vil nemlig utfallet alltid avhenge av hvor stor du ser din egen synd – og Guds nåde!

Blir din egen synd virkelig stor for deg, så blir andre menneskers ondskap ubetydelig. Blir Guds nåde virkelig dyrebar for deg, så kan du med letthet slippe alt annet.

Dette gjør at de svakeste og mest skrøpelige kristne, som går så nedtrykt over sine egne synder og svakheter, ganske lett består denne prøven og kan tilgi andre. Ja, jo svakere og skrøpelige de er i egne øyne, jo lettere har de for å tilgi andre.

Her ser du hemmeligheten med denne tilføyelsen i den femte bønningen. Å, det er så skarpsynt formulert, og så skjønt, at det virkelig røper sin Mester!